

Előfizetési díj:

Egészévre 4 ft., Félévre
2 ft., Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:

3 hasábos petitsor egyszer
9 kr., többszöri hirtetésnél 7 kr., Bélyegdíj
30 kr.

Nyilttér petitsora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.Bérmentetlen leveleket
csak ismert kezektől fo-
gadunk el.Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Ováció Zalavármegye főispánjának.

Midőn boldog emlékeztető főispánunk, néhai Glavina Lajos felett a sir örök éjjele bezárult: Zalavármegye közönségének együttes óhaja ezen, a megye érdekeire oly kiváló fontosságú állás betöltésénél abban központosult, hogy a legfelsőbb kegy e díszes állásra Svastits Benót, Zalavármegye akkori, érdemekben gazdag alispánját, mint azon férfiút helyezze, aki évtizedeken keresztül a megye szolgálatában példás buzgósággal, kiváló szakértelemmel betöltött különböző hivatali állásában a megye közönségének osztatlan bizalmát és szeretetét elnyervén, már egy évtizedet meghaladól, mint a vármegye első választott tisztviselője, a megye kulturális és anyagi jólétének fokozatos emelkedése körül magának elévülhetlen érdemeket szerzett.

Ez adja tulajdonképeni magyarázatát s valódi indokát azon szívből jött lelkesedésnek, mely a vármegye közönségének szívét megdobogtatá amaz örvendetes és futó tűzként elterjedt hir hallatára, hogy Zalavármegye főispánjává Ó Fel-sege Svastits Benót, a vármegye alispánját nevezte ki.

S aki e legfelsőbb helyről jött eme kitüntetés által midőn évtizedeken keresztül lankadást nem ismerő munkásságának megjutalmazását látta; aki szerencsés volt tapasztalni a benső tisztelet és őszinte ragaszkodásnak oly sok oldalú nyilvánulását: mind eme kitüntetések neki — az emyedetlen munka emberének — míg egyrészt példányszerű hivatali tevékenységének méltó megjutalmazásául szolgáltak, más részt egyuttal buzdítólag hatottak reá, hogy új, tágasb körű állásában összes tevékenységét meggyéjenek, melyhez oly sok kedves emlék fűzi, még fokozottabb mérvben szentelje.

S valóban, alig három éves főispáni, áldás-ban dús működése alatt oly sok, a jövőre messze kiható s a megyére jólétet árasztó intézmény létesült s van annak létesülése folyamatban, hogy az ő főispániságával meggyéjenek a fokozatos

haladás és szellemi emelkedés szép jövőjét üdvözölhetjük.

Kormányzata alatt Zalavármegye közönsége a fokozatos emelkedést édes örömmel szemlélve, a f. évi május havi törvényhatósági közgyűlés tartásakor megragadta a kedvező alkalmat, hogy irányában, a kit évtizedek óta vezérferfiaképen üdvözöl, benső tiszteletét és szeretetét kinyilvánítsa és ezzel a való és elévülhetlen érdem irányában a köteles hála drága adóját lerója!

Midőn Zala-Egerszeg rend. tanácsú városnak üdvözölő feliratát, a rendezett fáklyásmenet lefolyását, a vármegye törvényhatósági közgyűlésének bizalmat szavazó határozatát, úgy a pap-ság tisztelgését alább közöljük: mi is, mint a közvélemény tolmácsolói, azon őszinte, szívből fakadt szavakkal üdvözöljük Ó méltóságát, hogy a Gondviselés adjon neki még számos évet kiváló tehetségeit meggyéjenek, eme szűkebb hazánk jólétének emelésére fordíthatni!

Zala-Egerszeg város tisztelgése.

Zala-Egerszeg rendezett tanácsú város képviselő testülete a f. hó 4-én tartott rendkívüli ülésének határozatából kifolyólag Kovács Károly polgármester vezetés alatt f. hó 5-én délelőtt fél 12 órakor tisztelgett Svastits Benó főispán úr Óméltóságánál, hogy az üdvözölő feliratot átnyujtsa.

A küldöttség vezetője Kovács Károly polgármester, lelkes szavakban méltatta főispán úr Óméltóságának városunk felvirágoztatása érdekében kifejtett közhasznú tevékenységét s e tevékenységének már is szemmel látható sikerét s kérte továbbra is hathatós támogatását s átnyujtá a képviselők lelkes éljenzései között a város üdvözölő feliratát.

Óméltósága meghatottan mondott köszönetet a város részéről irányában nyilvánított e kitüntető figyelemért, biztosította a jelen voltakat, hogy valamint eddig, úgy a jövőben is egyedüli s legfőbb törekvése leend összes tevékenységét meggyéje s a székváros jólétének előmozdítására fordítani s kérte a jelen voltakat, hogy ez irányú tevékenységében őt támogassák; mert csakis

egyesített s vállvetett munkásság biztosítja számunkra az óhajtott sikert. Szavait szünni nem akaró éljenzés kísérte.

A képviselő testület nevében átnyujtott felirat szövege a következő:

Méltóságos Főispán úr!

Zala-Egerszeg rend. tan. városnak 1889. évi május hó 4-én tartott rendkívüli közgyűlésén a pelgármesteri jelentésből értesült a városi képviselőtestület, hogy a tervezett Csáktornya-Szent-Iván-Ukki vasutvonal kiépítése már teljesen biztosítottak tekinthető és hogy a nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszteriumnak 1889. évi április hó 27-én kelt 15707/Vl. számú magas leirata szerint a m. kir. honvédelovasság 3 százada Zala-Egerszegre helyeztetnék s ekkép az egyideig függőben volt kaszárnya-ügyünk is kedvező megoldást nyert.

Örömmel ragadja meg tehát az alkalmat, hogy Zala-Egerszeg város közönsége nevében Méltóságodnak, a ki a városunkat érdeklő ügyeinknek mindenkor kész és buzgó támogatója volt, és a kit városunk anyagi jólétének s általában jövő emelkedésének biztos tényezőjéül szolgáló épen említett két rendbeli vívmány létesítésében is a legnagyobb érdem illet, — mély köszönetét és háláját kifejezze.

Midőn a városi képviselő testület ezt teszi, kedves kötelességét teljesíti azon férfiu irányában, a kinek fáradhatlan buzgalma és atyai gondoskodása meggyéjenek minden részére kiterjed és működése mindenütt az áldás virágait termette meg s a kinek pártatlan tapintata meggyéjenek mindenütt a legszebb összhangot idézte elő s szívjósága köztisztelet- és közszeretet tárgyává lett.

Fogadja tehát méltóságos főispán úr, mint egyuttal e város egyik legelső és kitűnő polgára, — eredménydús működéséért Zala-Egerszeg város méltán kiérdemelt elismerését, forró köszönetét és a mindnyájunk szeretetétől és tiszteletétől áthatott háláját; s engedje meg, hogy ezen érzelmeinknek a jelen sorokban, mint a képviselőtestület egyhangu határozatában kifejezést adhassunk.

Zala-Egerszeg rend. tan. város 1889. évi május hó 4-én tartott rendkívüli közgyűléséből.

Németh Elek s. k.
v. főjegyző.Kovács Károly s. k.
polgármester.

Városunk közönsége nem elégedett meg a pusztá felirattal, hanem külsőleg is kifejezést akart adni az őszinte tisztelet, szeretet és hála benső érzetének, melylyel főispán úr Óméltósága irányában viseltetik s ez okból f. hó 5-én este tiszteletére fáklyás menetet rendezett.

„Zalamegye“ tárcája.

A kis madárhoz.

A tavasz dalnoka
Kis fészkenél,
A zöld lombok között
Vig dalra kél.
Dalolj csak, énekelj édesdeden,
Dalodra felvidul szép kedvesem.

Dalold csak el neki
Mint fáj szived,
Ha téled messze van
Párod, hived,

De hogyha visszatér, ha visszajő,
Szerelmetek tüze nagyobbra nő.

A boldogság, öröm,
— Mondd el neki —
Ugy tartós, ha érte
Kell küzdeni.

Mű ér a hír, babér, mit ér a kincs,
Ha hozzá küzdelem csatolva nincs.

Édes dalod legyen
Örömteli,
Igy kedvesem búját
Feledtetni.

Míg hű szívből, hű szívhez szól dalod,
Az epedő kedvest vigasztalod.

Dalolj csak kis madár

S hidd el nekem,

Dalodra felvidul

Szép kedvesem!

Csak mondd, dalold neki, hogy nélküle
Párjának haldoklás az élete.

Németh Elek.

Mike Agnes.

— Rajz —

„Mi lelt ugyan piczi lányom: Mike Agnes? Panasos az arcod . . . s kisírva a szemed!“

Igen sokan kérdezték ezt; pedig az a bánatos arc, pedig az a két könnyes szem híven felelt: mintha csak a beszédes ajk felelt volna . . .

Siralom az ő élete, mint az árvaságra jutott gyereké. Hej! mert neki hiába volt édes apja s édes anyja: még sincs, a ki fölnevelje; nincsen, a ki pártul fogja. Egyik útról a másikra, egyik házból a másikba: így kellett ennie a panaszos kenyeret, mit ma mosolyogva adnak s holnap a fejéhez vernek. Mosolyogni kellett akkor: mikor lelke úgy fájt s mikor szíve úgy vérezett . . . majd meghasadt! . . .

Hova visz ez az élet . . . Istenem?

* * *

Mi szált hozzád, te szép leány: Mike Agnes? . . . Majd elrepülsz . . . majd megcsábulsz! Két szemed már nem könnyezik! foszlányidat selyemruha váltotta fel!

Az a leány rá se hallgat, oda se néz, akármit kérdeznék, akármit bámulnak.

Eszbontó a kaecintása; csábító a pillantása; kevé-

lyen jár s fittyet hány már a világnak. Dalol, mint a dalos madár; egész falu viszhangozza vig nótáját: „Ej haj járt utánam egész falu legénye: En meg csak úgy hitgettem, csalogattam, válogattam belőle!“

„Vigyázz! vigyázz! te szép leány! veszélybe visz s örvénybe vész az út, melyen elindult!“

De a leány visszavágja: „Megölelem a rózsámat két kezemmel! . . . Hadd nézze más irigy szemmel!“

Bámulóit kineveti; a falunak szép legényét csábít-bitgálja s ölelgeti . . . azután lecacagja s a faképnél hagyja! . . . Új szeretőt keres . . .

Mi lesz ennek a vége . . . Istenem?

* * *

Állj meg! állj meg Mike Agnes! csak egy szóra! Hallottad-e, mit beszélnek a faluban? . . . Az a legény, kit szeretted, hűtlen lett . . . el is hagyott . . . máshoz pártolt s mást szeret már!

„Nem bánom én! Hadd beszéljék! Ha elhagyott: majd lesz másik! . . . Találok én szebbet . . . jobbat s csinosabbat!“

„Hát a régi széles kedved hova tűnt el? Dalos ajkad miért hallgat? . . . A vig nóta, kacér nóta miért nemült el?“

„No hát! . . . elvitte a golya! . . . De meg aztán mi gondja rá a banyáknak!“

„Ugyan hát azt hallottad-e, mit sottognak mindenfelé?! . . . A legények mit beszélnek s mit kérdeznak, mit nevetnek, ha tégedet látnak, ha te rólad szólnak?!“

És a leány meg se rezzen, el se pirult, el se nemült. Kevély daccal felelt vissza:

„Hadd beszéljék! . . . hadd sottogják! . . . hadd nevéssék! . . . Csak azért is!“

Este 8 óra felé tergernyi nép lepte el a vármegye ház előtti tért, hogy a nyüzsgő sokaságon alig lehetett keresztül hatolni.

8 óra után felhangzott a Rákóczy induló s a sűrű csoportban jövő fátylászmenet a főispáni lak elé érkezett, folyton éltetve Óméltóságát, aki a szüni nem akaró éljenzés között jött le az öt üdvözlő sokaság körébe.

Ekkor Németh Elek, városunk derék főjegyzője, a következő szép beszédben üdvözölte a város nevében Óméltóságát:

Méltóságos Főispán úr!

Midőn felséges urunk és királyunk Méltóságodat nagy érdemei s a közügyek, de különösen a közigazgatás terén tett kitünő szolgálatainak jutalmául a legkegyelmesebben ezen fényes polera emelte, igen nagy örömiünk boldogító hatása alatt akkor is megjelentünk, hogy vonzalmunknak, szeretetünknek és nagy tiszteletünknek ünnepélyes kifejezését adhassuk. — Csak rövid idővel e előtt történt ez s mégis az e helyen kifejezett édes reményeink már is megvalósultak s itt e helyről Méltóságodhoz irányított tiszteletteljes kérelmünk már is teljesített. — Mi lehet tehát reánk nézve a mai nap más, mint a hálának, az igazi hálának nagy ünnepe!

Méltóságos Főispán úr! valamint az előtt, úgy jelenleg is áldásos működésed által bebizonyítani kegykedtél azt, hogy úgy az egész megyének, mint e városnak igazán testestől lelkestől hű polgára vagy. Hathatós befolyással, hatalmas pártfogással és soha nem lankadó buzgalommal e város kulturális törekvéseit nemcsak elősegítetted, de célhoz is vezetted. Városunk anyagi felvirágzásának minden segédemelyüit kezeinkbe adtad s ez által a jövő nemzedék könnyebb boldogulhatásának alapját megalkottad s ez által úgy a jelen, mint a jövő nemzedék emlékében jelenleg is fényes nevedet áldottá, magasztaltá tette, megörökítetted. Főispánságod e rövid ideje alatt velünk ezerte tett ennyi kegyesség, ennyi jószágodért fogadd méltóságos Főispán úr e városnak, e téged igazán szerető hű szék-városodnak, polgártársaidnak torró köszönetét és soha nem muló háláját.

Legyen előttem ezen szeretetteljes hála-ünnep kedves emlék s legyen örömteljes előttem a mi nagy szeretetünk e szerény nyilatkozása.

Korunk egyik szellem őriása br. Eötvös József azt mondá: „Nem az, a mit bírunk, hanem a meggyőződés, hogy a mit bírunk, meg is érdemeltük, boldogít.” Méltóságos Főispán úr! a ki polgártársainak vonzalmát, szeretetét, tiszteletét és nagy háláját annyira kiérdemelte és ily mérvben bírja, mint Méltóságod, valóban boldog lehet s hogy ezen boldogságot Méltóságod még számos évekig élvezhesse, szívünk, lelkünk kívánjuk. Isten éltesse!

A többször zajos éljenzéssel fogadott beszéd befejeztével újból felhangzott az éljen, melynek lecsillapultával főispán úr Óméltósága a nála megszokott ékesszólással a következő szavakban fejezte ki köszönetét:

Tisztelt és szeretett Polgártársak!

Bensőmben meghatva mondom köszönetet szívességükért, melynek ily megtisztelő bizonyítványával kegykednek engem szerencsétleni.

Az élet utain ép úgy a családi körben, valamint a közszolgálat terén, hol egy városnak, sőt egy egész megyének lakossága képezi a családnak egyenjogú tagjait, mindezek jólétére kiható üdvös sikert csak az együttes munkásság eredményezhet és én áldom Isteneimet, hogy hosszas közpályámnak megadta a szerencsét, melylyel megyém és ezen város sorsát érdeklő feladatok megvalósításánál az én kötelességszerű eljárásom polgártársaim szives bizalmának és hathatós támogatásának pótolhatlan segélyét mindenkor megnyerhette s ha van

„Mike Ágnes! szállj magadba! . . . Nem késő még a megbánás . . . a megtérés!”

„Mit bánjak meg?! . . . Csak azért se! . . . Vigabb leszek . . . Csalfább leszek, mint ezelőtt voltam!”

* * *

„Hát te szép lány: Mike Ágnes! . . . mivé lettél?! . . . mért oly halvány mindkét arcad?! . . . hova tűnt a piros rózsá, életrózsá róla?! . . . mért vagy oly búsz?! . . . meguntad tán az életet . . . s halni készülsz?”

„Rossz a világ! . . . sokat bántott! . . . ártatlanul úgy üldöznek! . . . irigylük már mindenemet . . . irigyelik szépségemet . . . irigyelik életemet! . . . pedig nem vétettem senkinek sem ez életben!”

„Gonosz leány! . . . hallottad-e, mit beszélnek a faluban?! . . . A halászok kis csecsemőt vetettek ki a Tiszából . . . Holdas éjen, néma égen téged láttak a kert alatt a tolyóra leosonni?”

Az a leány fehér fal lett . . . nem szólt semmit . . . merően nézett maga elé . . . sirva fakadt . . . és elszaladt . . . keservesen jajgatva s zokogva.

* * *

Holdas éjen a Tiszába a halászok hálót vetnek . . . Hállójukban nehéz hulla . . . sápadt hulla . . .

A kik látják: Mike Ágnes felismerik benne . . .

A halászok partra vetik . . . Másnap reggel Tisza partján, mély sirt ásnak s eltemetik.

Nem siratta . . . nem könnyezte senki!

Beke József.

siker, annak forrását ez képezi s viszont ez az, mely engem örök hálám érzetével csatol Önökhöz. Legyenek meggyőződve, hogy lelkiismeretteljes odaadásomat ezentúl is megérem és ezen város érdekei előmozdítására szentelend s ezen közös célunk elérésére együttes munkásságunkkal sorakozva, szívem mélyéből kívánom, hogy városunk szerencsés felvirulását eszközölhessük.

Isten árasztza boldogító áldását Zala-Egerszeg városára és honszerető lakosságára!

A megyebeli papság tisztelgése.

A vármegyei papság törvényhatósági bizottsági tagjai szép számmal jelentek meg a f. hó 6-iki törvényhatósági közgyűlésen. A közgyűlést megelőzőleg testületileg tiszteltek főispán úr Óméltóságánál.

A küldöttség vezetője, dr. Dunszt Ferenc keszthelyi apát-plebános, a következő, emelkedett szellemű beszédben tolmácsolta a küldöttség érzelmeit:

Méltóságos Főispán Úr! Mélyen tisztelt és mindig szeretett Urunk!

Midőn ma, mint Zalamegyének jelenlevő kath. papsága testületileg lépünk Méltóságod elé, nem egyszerű hódolat-és tiszteletből, hanem egy erkölcsi kényszer hatása alatt jöttünk, hogy fényes nevének, tiszta jellemének és páratlan érdemeinek avatlatlan érintését szeretetünk és ragaszkodásunk melegevel töröljük le.

Ki egy megyének 30 esztendő kultur-történetét csak kevesed magával, majdnem saját kezeivel készítette; kinek jelene mögött oly mult áll, mint Méltóságod mögött, mely megtagadta évek hosszú során át az ember nyugalmát, a családi tűzhely kedves örömeit, hogy az ész minden sugarát, a gond és fáradság minden verejték-cseppjét a hazának, a közügynek, az embertársaknak hozzá áldozatul — az emelt fővel várhatja a bírálatot azoktól, kikért dolgozott; mert a bírálat nem lehet más, mint — hála.

Ép azért nem lennénk kath. papok, nem lennénk az örök és törhetlen igarság hirdetői, ha ki nem mernék mondani azt, hogy amit nem rég egy egyházi napilap Méltóságod nevével kapcsolatosan hozott, az nem a mi nézetünk, azt egyenként és mindnyájan határozottan vissza utasítjuk; a mi bírálatunk az, mi az egész megyéé: a megérdemelt hála és az ebből fakadó tisztelet és ragaszkodás.

Ha fájt Méltóságodnak a seb, melyet nemes lelkén nemes munkája közt ütöttek — fájt nekünk is; mert mi tudjuk, hogy nem csak igazságtalan volt, hanem oly embert ért, ki szívvel lélekkel mindig katolikus és vallási érdekeinknek folytonos és fáradhatlan előharcosa volt.

Nem tulajdinitunk a soroknak nagy fontosságot; a közélet embere sokszor áll avatlatlan bírálat alatt s gyakran és a legnemesebb törekvésekért kell a saját támadásaival megismerkednie; de meg vagyunk győződve, hogy ha e támadás Méltóságod ellen irányul, egész Zalamegye, mint egy ember áll fel, mint megmutatta tegnap és ma és feláll vele a kath. papság, hogy annak élet letörje.

Fogadjá Méltóságod törhetlen ragaszkodásunk, hálánk és tiszteletünk kifejezését azon óhajátunk kíséretében, hogy Méltóságodat, a mi szeretett főispánunkat a gondviselő Isten magyar hazánk, egyházunk és megyénk javára sokáig ertesse.

Óméltósága a clerus e kitüntető figyelmeért következőleg fejezte ki köszönetét:

Nagyságos és főisztelendő Apát úr! Főisztelendő urak!

Fogadják mélyen érzett köszönetem kijelentését megtisztelő szívességükért. — Nem csupán egyéni, hanem közszempontból is kiváló súlyt helyezek arra, hogy bennem a vallásosság igaz hív fiát tekintsék. Én ebben oly nagy erkölcsi dísz találok, amelyre hosszas közpályámon át mindenkor törekedtem és pedig azon meggyőződésemnél fogva, melylyel az Egyháznak magasztos szent hivatása iránt viseltetem. S ép ezért nemcsak nagy megnyugvást, hanem igazi lelki istápot nyújt nekem megyénk clerusának kifejezett s irántam tanúsított szives jó indulata annyival inkább; mert tudom és áthatva érzem azt, hogy megyekormányzó tisztem hű betöltéséhez a hatalom csak eszköz, de az igazi cél népem boldogsága és ebből a jobb rész — a lelki és erkölcsi rész — a hit malasztjából s a lelkeskedő papság szent buzgalomból árad.

Fogadják ismételt köszönetemet azon kéréssel, hogy munkásságomat istápolni és engemet továbbra is nagybecsű szives hajlamukban megtartani kegyeskedjenek!

Mély hatást keltett szavait lelkes éljen kísérette.

Megei rendes közgyűlés.

Május 6. és 7-én.

Svastits Benó főispán óméltósága, kit a gyűlés-terembe léptekor zajos éljenzéssel fogadtak, a nagy számmal egybegyűlt bizottsági tagokat szívélyesen üdvözölt, a gyűlést a következő, többször zajos éljenzéssel megszakított beszéddel nyitotta meg:

Tekintetes Közgyűlés!

Azon időszakot, mely bennünket a legutóbb tartott törvényhatósági bizottság rendes közgyűlésétől elválaszt, illetve mely az említett közgyűlés óta lefolyt, általánosságban nagy jelentőségű — de sőt részben igen is válságos eseményeknek egész sorozata töltötte be. — Nem tartom helyén valónak, hogy azokat bár rövid vázlati ecseteléssel is a tekintetes közgyűlés emlékébe idézzem. De nem mellőzhetem hallgatással egy oly kiemelkedő momentum felemlítését, mely nyilván tanúsítja Királyunk Ó Felségének hű magyar népe iránti

szeretetét, és ez az, hogy Ó Felsége, egyetlen fiának — trónja örökösének elvesztésével szenvedett mély gyászának tartamát nagy részben hazánk fővárosában töltvén, megrendítő nagy fájdalomnak enyhítő vigaszt magyar nemzete körében kereste fel. — E tény valóban a szerető jó Atya és hű gyermekei családias bizalmának jellegével bír, s csak egy óhajátunk lehet, az, hogy a fennkölt uralkodó: nemes szív, mely így érez, a szenvedett szerencsétlenség lesújtó fájdalmától is vértetve, még igen soká ne szüntön meg dobogni hű népei üdvéért!

Országos közéletünk folyamában az idő alatt történt nagy jelentőségű változások közül megemlítenem kell hazánk kormányának egyes ágaiban s éppen a legfontosabb szakmákban új miniszterek kinevezését oly férfiakból, kiknek erélye kimagasló fényes tehetségeik és hazafiasságuk a közvélemény osztatlan elismerésével csatolja a közvárákozást kormányi működésük üdvös sikerének megvalósításához. Erről a vonatkozó és a tárgysorozat rendjén előterjesztendő magas miniszteri leiratok a kellő hivatalos értesítést nyújtandják a tisztelt közgyűlésnek, de részéről nagy jelentőségűnek jelezem e változást, főleg azon okból, mert azzal az országos közgyűződéssel szerint is egy új alkotó — alakító és rendező korszak nyílt meg, mely ha hiven és szerencsésen oldja meg nagy feladatait, azzal hazánk jogállami és belszerkezeti fejlődésének, nem kevésbé közgazdasági emelkedésének ma már nélkülözhetlen feltételei és ezekben nemzeti erősbédésünknek a közjólétre közvetlen ható sikeres eszközei szerzetnek meg. Engedje az Eg e nagy célt hazánkra nézve következőseiben is üdvös sikerrel elérni!

Szeretett megyénk szűkebb házi körében a lefolyt időszak alatt történetnek részletes vázlati ismertetését a szabályrendelet értelmében közzétett alispáni jelentés tárgyalja. Részéről az abban előadottakhoz csatolva meg jelenenem kell, hogy a főlzolgabírói hivataloknak beható és tüzetes évi vizsgálatát a lefolyt évben is teljesítvén, alkalom volt meggyőződni arról, hogy a megye tisztviselői a folyton növekedő ügyforgalommal szaporodott teendő halmazához és pedig a viszonyokhoz képest elismerést érdemlő buzgósággal igyekeznek teljesíteni hivatalbeli kötelességeiket. Ezen hivatalvizsgálatok általam kitűzött és hiven követett feladatánál fogva egyik főcélját képezvén az is, hogy a hatósági kötelek pontos teljesítésének számonvételén és a felügyeleti ellenőrzésen kívül, a rendszeres ügyvitel szabályossága és a közszolgálati teendők célszerű, sikeres foganatosítása tekintetében a tapasztaltakhoz képest netán szükséges utasítások és utbaigazítások is megadassanak, e tekintetben kijelentem, hogy a legutóbbi hivatalvizsgálat az előző évihez képest nevezetes haladást és javulást tanúsított s ez alapon elvárunk lehet, sőt kell is, hogy a most következő időszak legközelebbi folyamában általam teljesítendő hivatal vizsgálat az összes főlzolgabírói hivataloknál teljesen kielégítő tevékenységi és szabályos ügyviteli eredményt igazoland.

A megyénkre nézve valóban életkérdést képező vasuti ügyünket illetőleg örömmel értesíthetem a tisztelt közgyűlést, hogy a tervezett csáktornya—ukki helyi érdekű vasutvonal még ez évben foganatba veendő létesítésének biztosítását tényleg megnyerte és az erre vonatkozó törvényjavaslat a törvényhozás végelintézésé alatt áll. Ezen vasut vonal által a megye székhelye és megyénknek észak-keleti határától délnyugoti véghatáráig 122 kilométer hosszúságban fekvő nagy kiterjedésű oly vidékei nyerne közvetlen vasuti összeköttetést, mely vidékeknek nagy része mindegyik nem csupán a vasuti összeköttetést, hanem egyáltalán a közforgalomnak, sőt a rendes közlekedésnek is minden előnyeit teljesen nélkülözte és ép azért ezen vidékek honszerető lakossága ezen vasut létesültével és annak az elszigeteltségből kiemelt hatásában fogják érezni azt, hogy ők nem mostoha gyermekei megyéjüknek, mely értük és felvirulásukért egyetemi áldozatot is meghozni kész volt. De ezenkívül az általános közforgalom érdeke szempontjából is nagy jelentőséggel bír ezen vasut azért, mert az a hazai export közvetítő vonalán is szolgálva, végkiágazásában a magyar államvasut keretébe foglaltatott. És ezért méltán hálás elismerésünk illeti meg a közmunka- és közlekedési miniszter ur Ó nagyméltóságát, ki pártoló támogatásával és országos segélyvel is ezen vállalatot sikeres létesítéséhez eljuttatni kegyeskedett.

Es mi tisztelt közgyűlés csak egy évi időre is visszatekintve, midőn még megyénknek legtöbb vidéke minden közforgalmi összeköttetéstől távol állottak, ma már mondhatjuk, hogy két helyi érdekű vasutunk a Keszthely—balaton—szent-györgyi és Boba—sümegei tényleg megnyitva, a közforgalomnak átadtak, a Csáktornya—Ukki vonal pedig a tényleges kiépítés küszöbén áll és ezzel kapcsolatban a sümegei kiegészítő tapolcazi vonal létesítése is várható: mindezekben némi megelégedéssel constatalhatjuk, hogy haladunk és e haladást köszönhetjük egyesített munkásságunknak, mely nem az érdekek ellentétbe állítását, hanem azoknak méltányos kiegyenlítését — a közérdeknek mindenek felett kielégítését és azon higgadt magatartást ismeri és vallja feladatának, melylyel — tisztelve a vélemények sérthetetlen szabadságát — úgy a közadminisztratív, valamint törvényhatósági és társadalmi működésében is megyéjének és a még annyi sok nélkülözésekkel küzdő megei lakosság érdekei érvényesítésének s jobb léte eszközölhetésének szenteli egyesített erejét.

E missio, ezen egység társa össze és vezérelje továbbá is munkásságunkat és abban hazafiasságunk versenyt tartva bölcsességünkkel, üdvös sikerét engedje az Eg megyénk boldog felvirulásában elérhetünk.

Van szerencsém a közgyűlést tisztelettel megnyitottnak kijelenteni.

Főispán úr óméltósága ezen lelkes, buzdító beszédét a közgyűlés szüni nem akaró viharos tetszés nyilatkozatai között végezvén, szót kért Balaton József zalaegerszegi esperes plebános s bizottsági tag, aki emel-

kedett szellemi áthatott beszédében utalt ömeltóságára kormányzatának reális eredményeire, utalt az összetartó szellemre, mely az önkormányzat erőit a megye javára oly áldásos tevékenységbe egyesíti s azon óhaját fejezi ki, hogy a közgyűlés ömeltőségének, mint a központi kormányzat bizalmától felkarolt képviselőjének és a vármegye közszeretettől övezett vezérférfiának halálját és ragaszkodását jegyzőkönyvileg nyilvánítsa.

A közgyűlés ezen indítványt általános lelkesedéssel elfogadván, Csertán Károly alispán, mint elnökhelyettes, kimondá a közgyűlésnek határozatát, mely szerint a vármegye közönsége főispán úr ömeltőségének a vármegye kormányzatában szerzett nagy érdemeiért hálás elismerést, szeretetét és ragaszkodását nyilvánítja.

A fennálló szabályrendelet értelmében a bizottság tagjainak a tárgysorozat kapcsán megküldött alispáni jelentés a törvényhatósági közigazgatás állapotáról tudomásul vétetett.

Az alispáni havi jelentés kapcsán Hertelendy Ferenc bizottsági tag felhívja a közgyűlés figyelmét azon körülményre, hogy a véderdők és feltétlen erdő talajon álló erdők megállapítása és az ezzel kapcsolatos intézkedések igen sok erdő birtokos érdekeit sérelmesen érintik s minthogy ezen intézkedések egész vidékek gazdasági viszonyaira kiható horderővel bírnak, az ebben nyilatkozó közérdekre való tekintettel kéri a közgyűlést, hogy a konkrét esetekkel is igazolt sérelmek orvoslása iránt intézkedjék. A közgyűlés a megye alispánja által előterjesztett adatokból meggyőződött ugyan, hogy a véderdők kijelölésénél és a feltétlen erdő talajok megállapításánál a törvény és a felsőbb utasítások pontosan megtartottak; mindazonáltal, minthogy ily közgazdasági kérdéseknél egyes vidékek külön viszonyainak szem előtt tartása is kívánatos és a hatósági intézkedések sikerét a közönség lehető megnyugtatója is előmozdítja, ennél fogva a közgyűlés felhívja az erdészeti albizottságot, hogy a felhozott panasz mibenlétét tanulmányozza és az eredményhez képest szükséges intézkedéseket tegye meg, illetőleg azok elrendelése iránt a közigazgatási bizottság útján a földmivélés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumhoz tegyen előterjesztést.

A vármegye monographiáját illetőleg Csertán Károly alispán felhívja a közgyűlést, hogy a monographia ügyének miben állásáról a legközelebbi közgyűlésre tüzetes jelentést tenni sziveskedjék.

A közgyűlés helyeslőleg tudomásul vette azon alispáni előterjesztést, hogy a megyei szabályrendeletek a megye főjegyzője által egybegyűjtve, azok egy könyvben egybefoglalva kinyomatnak, s hogy a kinyomatás már folyamatban is van s egyúttal elrendelte, hogy a megyei szabályrendeletek eme gyűjteményes kiadását a vármegye közönsége megszerezni tartoznak.

Baross Gábornak, a belügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott közmunka és közlekedésügyi miniszternek és Szapary Gyula kinevezett földmivélés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszternek jelzett hivatalos működésük átvételéről a megye közönségét értesítő leirataik tudomásul vétettek.

Ezzel kapcsolatban a közgyűlés elhatározta, hogy Baross Gábor közmunka- és közlekedésügyi miniszternek feliratilag fejezi ki hálás köszönetét a vármegyére oly nagy fontosságú csáktornya—szent iván—ukki helyi érdekű vasut létesítése körül a vármegye érdekében tanúsított kegyességeért.

Balaton-Füred, F. Örs, A. Örs, Lovas, Paloznak, B.-Kövesd, Csapok, Arács, B.-K.-Szőlős, Nemes-Pécsely, N.-Pécsely, Vászoly, Örvényes, Aszófő, Tihany, B.-Udvári, Akali, K.-Dörgicse, A.-Dörgicse és F.-Dörgicse községek B.-Füred székhelyvel egy új közigazgatási járás felállítását iránt folyamodtak. A közgyűlés a közigazgatás érdekében szükségesnek találta az új járás felállítását. Ugyanis a tapolcai közigazgatási járás, mely 62 községet és 41705 lakost foglal magában, nemcsak nagy terjedelmű, hanem kedvezőtlen helyrajzi fekvésénél fogva is igen nehezen adminisztrálható és mindazon nehézségek, melyeket a folyamodó községek a járási székhellyel való közlekedhetőség tekintetében előadnak, a valóságnak teljesen megfelelők. A közlekedés ezen nehézségeit az igazságügyi adminisztratio is tekintetbe vette, midőn a kir. járásbírósgok terület körének megállapítása alkalmával B.-Fürednek kir. járásbírósgot állított fel, de a megye közönsége is a tapolcai járás főszolgabírói hivatal személyzetét 1886-ban egy szolgabírói állomásra felállításával a jó és gyors közigazgatás érdekében szükségesnek találta. Tekintetbe veendő továbbá, hogy a tapolcai járásban a közigazgatási hatóság fontos teendőjét képezi B.-Füred fűrődhelyen a fűrőd időszak alatt a rendszert külön kezelése, mely célból az egyik szolgabíró az év négy hónapján keresztül állandóan a fűrődhelyen kénytelen tartózkodni. De különösen azon körülmény is igényli a közigazgatás lehetőleg közvetlen és hatályos működését, hogy a tapolcai járásban a phylloxera pusztítása következtében a szőlőművelés, a nép legfőbb jövedelmi forrása, megsemmisítésben van s az anyagilag oly nagyon sújtott népnek a közigazgatási hatóság védelmére és segélyére naponként nagyobb szükség van. Ezeknél fogva a közgyűlés B.-Füred székhellyel egy új közigazgatási járás felállítását elhatározta. Ezen járásba azonban a folyamodó 19 községen felül, az ezekével azonos viszonyok között levő Tagyon, Sz.-Antalfi, Csicsó, O.-Budavár, Zánka és Szt.-Jakabfa községek beosztatnak s az új járást B.-Füred nagy község, a f.-örsi, csopaki, ns.-pécseli, örvényesi és szentantalfai körjegyzőségek közönsége képezi 11757 lakossal s hogy a törvénykezési beosztás a közigazgatási beosztással teljesen megegyezzen, az igazságügyminiszter felkérte, hogy a sz.-jakabfa körjegyzőségben levő Tagyon, Csicsó és Szt. Jakabfa községeket a tapolcai kir. járásbírósg területéből a b.-füredi kir. járásbírósghoz csatolni méltóztatassék. Az új járás személyzetét és illetményeit a közgyűlés következőképpen állapította meg: 1. főszolgabíró fizetése mellék járulékokkal 1700 frt, 2. irnok fizetése és lakbéré 500 frt, 3. járásorvos fizetése és uti átalánya 400 frt, 4. hivatalszolga fizetése 200 frt

5. tiszti katoná fizetése 150 frt, 6. hivatal szolga és tiszti katoná ruházata 192 frt 50 kr., összesen 3142 frt 50 kr. Az új járás felállításával megszüntetve lesz a tapolcai főszolgabírói járásnál a második szolgabírói állomás 850 frt fizetéssel, továbbá a b.-füredi fűrődbirtosi állomás, mi által szintén 301 frt 82 kr. megtakarítás éretik el, úgy hogy az új járás felállítása 2090 frt kiadással terheli a törvényhatóságot, mely pótdadó kivetése által fedeztetik.

A közigazgatási bizottság előterjesztése szerint 1880. óta, mióta a megyei árvaszéknél egy napdíjas kisegítő ülnök alkalmaztatott, a megyei árvaszék évi ügyforgalma 17488 drból 28914-re szaporodott úgy, hogy az árvaszék mai ügyforgalma az 1879. évi 11426 drból mulja felül s az ügyforgalom ezen folytonos és határozott emelkedése arra vall, hogy az árvaszéknek olymértvű ügyforgalma, mely a kisegítő ülnök alkalmazását szükségessé tette, állandónak tekinthető: ez okból a közgyűlés elhatározta a 6-ik ülnöki állomásnak 1890. évtől kezdve a tartalék alap terhére való rendszeresítését. Ezáltal az ideiglenes állomás megszűnővén, a tartalék alapot ez mintegy 300 frt kiadással fogja terhelni.

A Tapolcától Sümegig tervezett 18 kilométer hosszú helyi érdekű vasut, tekintve ennek kulturális és nemzetgazdasági fontosságát, s a megyei közforgalom érdekében való szükségességét, a közgyűlés a megyében létesítendő helyi érdekű vasutak segélyezése céljából felveendő kölcsönből 60,000 frtot szavazott meg.

A balaton-tavi gőzhajózási részvénytársulat megkeresésére a közgyűlés elhatározta, hogy a társulatot tíz éven keresztül évi 2000 frt segélyben részesíti, Badacsonyban és Rév-Fülpön kikötőt létesít s az azokhoz vezető utakat elkészíteti s jó karban tartatja. A társulatnak azon ígéreténél fogva, hogy hajlandó ott, hol a megye kívánja, új állomásokat létesíteni, a kijelölési jogot a közgyűlés magának tartja s már is a keszthelyi utat azzal jeleli ki, hogy első sorban ezen állomás létesíttessék.

Zala-Egerszeg város megkeresésére, tekintve, hogy a katonai előfogatok kiállítására még ez idő szerint fennálló szabály értelmében a községekre rótt szolgáltatások a méltányosság és a közteherviselés elvével össze nem egyeztetendők: a közgyűlés a kormányhoz kérvényt intéz az iránt, hogy a katonai előfogatok kiállításának a méltányos s a közteher viselés elvének és az arányos beosztásnak alapján leendő rendezését törvény által szabályozza.

A keszthelyi város ut és hidvám új díjazásának megállapítása végett Csertán Károly alispán előktele alatt a járási főszolgabíró, a szakaszbeli utfelügyelő, Koller Ferenc, Bogay Máté megyei bizottsági tagok és Lányi Kálmán megyei építészeti hivatali főnök küldetett ki.

Megeyi utfelügyelőül megválasztottak: a tapolcai járásban: Köves Ede, Biró Dániel, Hertelendy István, Czigány Károly, Ecsy László, Csígyó Pál, Csendes József, Putéány Géza báró, Törek Aladár, Hertelendy Ferenc, Bogay István, Skublies Gyula; a sümegiben: Bogay János, Gyömörey Gáspár, Takács Alajos, Szücs István; a szent-gróthiban: Kozáry Aurel, Koller Ignác, Domokos György, Botfy Péter, Csepny Zsigmond, Rezsőffy György, Pály János; a keszthelyiben: Forster Ferenc, Koller Ferenc, Hertelendy József, Bogay Máté, Trsztyánszky Lajos, Németh Gábor, Kránitz Kálmán; a kanizsában: Dervarics Imre, Glavina Károly, Zathureczky Zsigmond, Pálty Elek, Karczag Béla, Talabér Zsigmond, Papp Károly, Gadó Mátyás; a pacsaiban: Botka János, Baan Kálmán, Nunkovics Vilmos, Nyáry Kálmán, Koller István, Grunner György, Fábánits Gyula; a zala-egerszegiben: Csillagh Gyula, Skublies István, Szekeres József, Csabó Lajos, Nagy Károly, Isoo Alajos, Csertán László, Orosz Pál, Babos Armin, Farkas József; a novaiban: Horváth Alajos, Czigány Alajos, Hertelendy Imre, Deák Mihály, Dervarics János, Lenck Mór; az alsó-lendvaiban: Hajós Mihály, Koczeth Mátyás, Baka Boldizsár, Lenck Ödön, Román Dániel, Berger Ignác; a letenyeiben: Foly Bernát, Horváth Imre, Kis Pál, Czigány Bertalan, Hruska Nándor, Málics János, Schmiedt Emil, Koller Ferenc, Nagy József, Lika Sándor; a perlatiban: Banelly Sándor, Fischer Dávid, Szabó Imre, Hirschmann Lipót, Kollay Rókus, Gresz Alajos, Zalán János, Hirschler Miksa; a csáktornyaiban: Padusiczky Lajos, Molnár Elek, Vrana Frigyes, Szilágyi Gyula, Ziegler Kálmán, Senk János, Lupersbeck József; Nagy-Kanizsán: Plihal Ferenc és Zala-Egerszegben: Háczky Kálmán és Balaton József megyei bizottsági tagok.

A novai járási orvosi pótvadalmazást illetőleg a belügyminiszterium feliratilag megkerestetik, hogy ideiglenesen engedélyezze a betegápolási alap terhére; a mig t. i. a létesítendő új vasut által Nován és vidékén a forgalom, népesség és ezekkel karöltve a magán orvosi gyakorlat is emelkedni fog s amikor a pótvadalmazás megszűntetnének.

Minthogy az alispáni előterjesztés szerint az 1888. évi VII. t.-c. értelmében a hasznos házi állatoknak ragályos betegségek ellen való lehető védelme céljából elrendelt üdvös óv- és gyógyintézkedések az előforduló szükségesség eseteiben csak úgy lesznek köteleességszerű pontossággal és sikerrel foganatosíthatók, ha mindegyik járásban a járás székhelyén állatorvos lenne: ehhez képest mindegyik járásra évi 300 frt fizetéssel és megfelelő utiálatánnyal javadalmazott állatorvosok alkalmazását 1890. évi január hó 1-től kezdve a közgyűlés határozatilag kimondotta s az állatorvosok díjazására a rendelkezésre álló összegben felül még szükséges 4250 frt évenként kivetendő megyei pótdadóval fedeztetik.

Előterjesztetett a körorvosi intézmény javítása tárgyában készített főorvosi javaslat. A kellő megfigyelés és tanulmányozás alapján, kiváló gondnal és szakértelemmel készített főorvosi javaslatot, mely a körorvosi intézmény jelen szervezetének lényegesebb hiányait feltárja és azok megszüntetésének módjait behatóan tárgyalja, a közgyűlés elismeréssel fogadta és ahhoz képest elrendelte, hogy mivel a körorvos a közegészség

fenntartására, főképp pedig a szegény betegek ingyen gyógykezelésére irányuló feladatának csak úgy tehet eleget, ha az elsőfokú közegészségi hatóság által megállapított és jó előre kelően kihirdetendő időben a közegészségi körhöz tartozó községek minél gyakrabban beutazza, ami tőle csak úgy követelhető, ha amúgy is szerény fizetésén felül megfelelő uti átalányt kap: ez okból a közgyűlés elhatározta, hogy addig is, míg a körorvosi intézmény jelen szervezetének javítása iránt a törvényhozás nem intézkedik, a megyében létező körorvosok azon célból, hogy lehetőleg minden héten legalább egyszer községeikben megjelenhessenek, azok által megfelelő utiálatánnyal részesítendők.

Előterjesztetett Thassy Imre és érdektársainak folyamodványa, melyben annak kimondását kéri, hogy a Körmentől Rédcisig tervezett helyi érdekű összekötő vasut a megye részéről oly mértben fog segélyeztetni, mint a Csáktornytól Ukkig tervezett vasut. Mivel az 1888. évi május havi közgyűlésen kimondott határozatilag, hogy a Körmentől Rédcisig tervezett összekötő vasut kiépítése a megyei közforgalom érdekében nem áll s ez okból a megye részéről az nem segélyeztetik s mivel ezen megtagadási ok még nem szűnt meg, a kérelem jelenleg nem teljesíthető, ami nem zárja ki azt, hogy mihelyt a viszonyok változtával a szóban forgó összekötő vasut a megyei vasuti hálózat kiegészítésül szükségesnek fog mutatkozni: az a megye részéről megfelelő segélyben részesíttessék.

Felelítettetvén, hogy tétes ék intézkedés az iránt, miszerint a szent-gróthi járás felállításának alkalmával főszolgabírói lak- és iroda bérek címén Szent-Gróth által elváltat 300 frtnyi évi hozzájárulás alól jövőre nézve ezen község felmentessék és az említett bérek a megye által viseltessenek: a felszólalás alapján a vármegye alispánja megbízott, hogy ezen 300 frtnak már az 1890. évi megyei költségvetésbe leendő felvétele s annak fedezése iránt intézkedjék.

A közigazgatási bizottságnak javaslatát a tekintetben, hogy az 1888. év végéig alkalmazott megyei árvaszéki számló 1889. év végéig engedélyeztessék, a közgyűlés elfogadta.

Tapolca képviselőtestületének vasuti törzsrésvények aláírása céljából 40,000 frtnyi törlesztési kölcsön felvétele iránt, továbbá ugyanily célra Alsó-Lendvának 8000 frtos, Muraszerdahelynek 3000 frtos, Felső-Lendvalakosnak 300 frtos, Pákanak 300 frtos kölcsön felvétele iránt hozott képviselőtestületi határozataik törvényhatóságilag jóváhagyattak.

Zala-Egerszeg város módosított szervezeti szabályrendelete, Tarnischa községnek ingatlan szerzés iránt, Felső-Szent-Erzsébet községnek szintén községi ingatlan szerzését tárgyaló határozata, Szécsi-Sziget község képviselőtestületének a vágatási biztos díjazása iránt, Alsó-Bisztrice község képviselőtestületének ingatlan szerzése iránt hozott határozata, Légyrid városnak a vágatási biztos és hus szemlést díjazásáról és a húsvágóhid használatáról alkotott szabályrendelete, Rezi községnek ingatlan szerzése iránt, Zala-Egerszeg képviselőtestületének a szegények eltartására szolgáló községi pótlék megállapítása tárgyában hozott határozata törvényhatóságilag jóváhagyattak.

Felső-Mihályvecz község képviselő testülete a község nevét Felső Mihályfára változtatván, a változtatás engedélyezése iránt a belügyminiszterium feliratilag megkerestetik.

Gógánfa és Semetke József között létrejött haszonbéri szerződés beterveztetett jóváhagyás vgett; mivel azonban nem községi, hanem közbirtokossági vagyronról van szó, ahhoz törvényhatósági jóváhagyás nem szükséges.

Zala-Lövön a vágatási biztos díjazás újabb szaldályozásának szükségessége nem forogván fenn, a régi díjazás fenntartása elrendeltetett.

A csabrendeki közegészségi körhöz tartozó községek képviselőinek a körorvosi javadalmazás telemelését tárgyaló határozata jóváhagyatott.

Nagy-Kanizsa város képviselőtestületének határozata, melylyel a városi állatorvos díjazásának szabályozása és felemelése iránt előterjesztett kérelmet elutasította, az érdekelt fél által megfellebbeztetvén, a közgyűlés a képviselőtestület határozatát jóváhagyta.

Zala-Szántó község képviselőtestülete az ottani felekezeti iskola megnagyobbítására szükséges költségek egy részének községi pótdadó kivetése által történendő fedezéséről hozott határozatát jóváhagyás végett beterveztette. Mivel azonban nevezett község felekezeti iskolát szándékozik építeni, hozott határozatának jóváhagyása nem a törvényhatósági közgyűlés, hanem az illetékes egyházi hatóság jogkörébe tartozik.

Olvastatott a megyei számvevőség jelentése, mely mellett az évi számadásait és költségterveiket be nem terjesztett községek névjegyzékét bemutatta. E szerint 1887-ről 20, 1888. évről 84 számadás nem terjesztett még be és 1889-ről 28 költségtervezet. A közgyűlés határozatilag kimondotta, hogy amennyiben az 1887. évről hátralékos számadások egy hó alatt be nem terjesztetnek, az illető községek terhére és költségeire fognak a kiküldendő főszámvévo által e számadások a helyszínen elkészítettetni.

Csertán Károly alispán a közgyűlés intézkedését kéri ki a 600,000 frtos vasuti kölcsön felvétele iránt; mivel a csáktornya-ukki vasut kiépítése küszöbön van, hogy a megye e vasut létesítése tárgyában hozott segélyezési határozatát a kellő időben foganatosíthassa. A közgyűlés a vármegye alispánját a 600,000 frtos kölcsönnek a legelőnyösebb feltételek mellett való realizálásával s a tiszti ügyész közreműködésével a szerződés megkötésével megbizta s egyúttal a kölcsön törlesztésére szükséges évi annuitásnak pótdadó utján való törlesztése, illetve e pótdadó megszavazása végett rendkívüli közgyűlés egybehívása elhatározatott.

Előterjesztetett Zemplénvármegye közönségének a vármegyei tiszviselők fizetésének javítása iránt a képviselőházhoz és a belügyminiszteriumhoz intézett s a megye közönségének partolás végett szintén megkü-

dótti felirata. Tekintve, hogy a vármegye egyes tisztviselőinek fizetése hivatalos működésükhöz képest nagyon is csekély, ami még szembeszökőbb azáltal, hogy egyes tisztviselők évtizedeken keresztül minden előléptetés nélkül ugyanazon állásban maradván, folyton ugyanazon fizetést élvezik: a közgyűlés Csertán Károly alispán elnöke alatt Gózon László főjegyző, Arvai Lajos m. t. ügyész, Czukelcer József főszámvevő, Skublics Jenő, Arvai István és Eperjessy Sándor bizottsági tagokból álló küldöttséget azzal bízta meg, hogy a méltányosság követelményeinek megfelelőleg az egyes tisztviselők fizetését egybeállítván, annak megállapítása a belügyminiszteriumtól feliratilag kérelmeztesse.

Olvastatt az alispáni előterjesztés, mely szerint a zalaegerszegi közös legelő ügyében az alispán elnöke alatt tartott gyűlésen az ügy közös egyezséggel elintézték nem volt. E jelentés alapján a felek utasították, hogy jogait törvényes uton érvényesítsék, addig is a régi gyakorlat marad érvényben, azaz legelőbér nem szedhető.

A zalaegerszegi tanítói járáskör tavaszi közgyűlése.

A zalaegerszegi tanítói járáskör tavaszi közgyűlést Kiss Dénes járásköri elnök elnöke alatt f. hó 9-én tartotta Gutorföldön, melyen a vendégekkel együtt 58-an vettek részt.

Elnök üdvözlőlvén a megjelenteket, a közgyűlést megnyitotta nyilvánította.

Németh Mihály gutorföldi tanító gyakorlati tanítást tartott. A közgyűlés a sikerült előadásért jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét.

A napi rend előtt Békefi Elek z. kóppányi tanító kérte a járáskört, hogy a szentgróthi járáskör feloszlása miatt őt az ottani segédtanítóval együtt fogadják be, mit a közgyűlés szívesen teljesített.

Göntér Endre nápráti tanító a borkollektáról értekezett. A minden tekintetben sikerült értekezést a közgyűlés köszönetét és elismerését fejezte ki a egyhangú elfogadta az értekezés alapján tett következő indítványt: 1. Mondja ki a közgyűlés, hogy a borkollektát, mint a tanítói tekintélyt sértő dolgot károsnak találja az oktatásügyre. 2. Ennek megváltásáért a szőlőbirtokosok által olyképp véli legcélszerűsábrabb eszközölhetőnek, ha helyette a tanítónak a kollektabor hasznának megfelelő hasznat hozó szőlő adatként, melyet a tanító szabályszerűen kezelni s mellette szőlőiskolát tartani köteleztetnek. 3. A jelen évi tantestületi közgyűlés tárgysorozatába vétessék fel megvitatás végett e kérdés s az ott határozathozható képest történjen a folytatólagoz intézkedés.

Németh György zala-istváni tanító olvasta fel értekezését a „gyermekes általi legeltetés káros volta a vallás-erkölcsiségre“ című tétel felett. A közgyűlés a sikerült felolvasásért jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét.

A számvizsgáló bizottság jelentése szerint a számadás megvizsgálván, az helyesnek, a kiadási és bevételi tételek okmányokkal igazolva találtattak. A számvizsgáló bizottság részletes kimutatást terjesztett be az egyesület vagyon állapotáról, mely szerint az egyesület vagyona május 6-án: a) tagoknál kint levő kölcsönök után 963 frt 57 kr., b) takarékpénztárban 236 forint, pénzkészlet 2 frt 86 kr., összesen 1202 frt 43 kr., mely jelentős örömmel vétetett tudomásul. A kimutatásban feltüntetett késedelmes fizetéseket illetőleg a szabályzat értelmében a választmány utasított, amennyiben 14 nap alatt kötelezettségüknek nem tesznek eleget, ellenük a törvényes eljárás foganatba vétessék.

Az „Eötvös-alap“ kezelő bizottság jelentése szerint a befizetett 11 frt tagsági díj a központi pénztárba beküldetett; a hátralékosok hátralékaik befizetésére felhívattak.

A közgyűlés jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét Radozca Jánosnak, a zalaegerszegi kerület országgyűlési képviselőjének a járáskör segélypénztára javára tett újabb 25 frtos nagylelkű adományáért.

Záborzky Imre zalaegerszegi tanító részletes kimutatást közöl a tanítói nyugdíjalap állapotáról s ezzel kapcsolatban a tanítók számára méltányosabb alapra fektetendő nyugdíj kieszközölése tekintetéből minél tágasabb körű mozgalom megindítását javasolja. — Indítványa — tekintve, hogy a zalamegyei általános tanítói testület központi választmánya a kellő lépéseket már megtette — tudomásul vétetett.

Kovács György alsó-neuvas-apáti tanító a járáskört nyilatkozattételre kéri fel, valjon minő álláspontot foglal el az iránt, hogy a IV-ik egyetemes tanítói gyűlés ez évben megtartassék-e, vagy sem; mivel azonban már elhatározottat végleg, hogy a IV-ik egyetemes tanítói gyűlés ez évben nem tartatik meg, hanem az országvégrehajtó bizottsági ülés, a nyilatkozat tárgyalanná vált s indítványozó folytatólagoz javasolja, hogy a végrehajtó bizottsági ülésre képviselő küldessék. E javaslat olyképp fogadtatott el, hogy a csáktornyai megyei tantestületi közgyűlés az országos végrehajtó bizottsági ülést megelőzőleg tartassék s Csáktornyán választassék a kiküldendő képviselő.

Schmidt József zalaegerszegi polgári isk. tanító a gutorföldi iskolát nemcsak csinosság, hanem egészségi szempontból is kifogásolja. Legfeltűnőbb hiányai többek közt, hogy sem az iskola, sem a tanító szobája nincs kipadlózva, az iskola ablakain redők vagy függönyök nincsenek a napsugarak ellen. A felsorolt hiányokon mivel csekély költséggel is lehet segíteni, indítványozza, hogy az iskola fenntartók figyelme e hiányokra s azok orvoslására jegyzőkönyvileg felhívassék, mely indítványt a közgyűlés egyhangúlag elfogadta.

Végül az ősi közgyűlés helyéül Kemend tüzetett ki, hol a helybeli tanító gyakorlati tanításán kívül tanítást illetve felolvasást tartanak Békefi Elek, Herboly Alajos és Gubics József.

Ezek után elnök a megjelent vendégeknek, úgy a tagoknak a szíves türelemért köszönetét kifejezvé, a közgyűlést bezárta.

Színészet.

Károlyi Lajos színgazgató társulatával f. hó 4-én kezdette meg az előadásokat az általa épített páholyos színpadon.

Mielőtt az egyes előadásoknak — amennyire lapunk szíve engedi — méltatásba bocsátkoznánk, az eddig tartott öt előadás alapján általánosságban elmondhatjuk, hogy Károlyi társulata kitűnő erővel rendelkezik s ezek összhangzó játékaival az ügyes rendezés és a zenekar kitűnő vezetése mellett valóban élvezetes estéket szerez a színházat látogató közönségnek. Egy szóval oly társulat ez, mely minden tekintetben méltó a közönség rokonszenves támogatására.

Az előadásokat szombaton a „Cigány Bátor“ operette-tel kezdték meg szép számú közönség részvételével. Ugy az egyes diszettek, mint a jelmezek csinos kiállításaiak valának. Az előadás összességében folyt le. Nyilassi (Zsupán) első fellépésével rutinizott színésznek, a társulat egyik legtehetségesebb tagjának mutatta be magát s nem egyszer kacagattatta meg a közönséget, mely hálás is volt tapsokkal; Mátray Margit (Arzena) a nagyravágyó nőt kitűnően adta, szép énekével többször aratott tapsot; Szigeti Lujza (Czipra) az öreg cigányasszonyt helyesen személyesítette, kiváló hangnnyal rendelkezik; Serfőzi Etel (Saffi) teljesen bele találta magát szerepébe s amily jó cigány leány volt, ép oly otthonosan érezte magát később magas állásban, kellemes énekével, kitűnő játékaival többször elragadta a közönséget; Németh (Barinkay) az elzüllött nemest, a cigány bárót, a hazájáért lelkesülő férfit igazi verve-vel játszotta, kellemesen énekel; Károlyiné Emília (Mirabella), Szinay (Ottokár), Kremer (Gróf Casnero), Kiss (Gábor deák) kisebb szerepekben derekasan helyt állva, összhangzó játékkal emelték az előadás sikerét.

Vasárnap Svastits Benó főispán ömeltóságának tiszteletére telt ház mellett díszelőadás volt. A „Rezer-visták“ című énekes bohózatot adták. Serfőzi Etel (Virányi Róza) kitűnően alakított, szépen énekel; Nyilassi (Butter Flórián) a conserv gyárost és liferánst, úgy a csapodár férfit a legjobban személyesítette, kapott is elég tapsot; Károlyiné Emília (Eufrozina) ügyesen játszott, hévvel adta az epedő vén szerelmest, Halasi (Látrányi) szerepét jól oldotta meg; Aitner Ilka (Jolán) a férje után epedő ifju nőnek hü képét adta; Szigeti Lujza (Orsze) takaros cseléd volt, játékaival felvillanyozta a közönséget; Sárdy (Mordály), Kiss (Dorogi), Szinay (Báró Czinge Arthur), Németh (Vödörös), Kremer (Gyolcs Péter) szerepekben mind jól megállták helyüket.

Kedden „Királyfogás“ operette került színpad; közönség jó számmal. Kiss (Radzivil) szerepét helyesen oldotta meg; Serfőzi Etelnek (Ejora) kellemes énekét, természetes játékát a közönség tapsa kísérte; Mátray Margit (Lola) egészen átértett szerepével, kedves énekével többször részült tapsokban; Nyilassi (Don Bernardo) a nála már megszokott routinnal játszott; Szigeti Lujza (Amadil) ügyesen alakított, szépen énekel; Kremer (Marx), Szinay (Kopak) intrikus szerepeikbe egészen bele éltek magukat; Sárdy (Almanzor), Szántó (Cogollos) szerepeiket jól oldották meg.

Szerdán „Válás után“ francia bohózatot adták. E valóban kitűnő és meglepő fordulatokban gazdag francia bohózat előadása teljesen összavágyó volt s a közreműködötték mindegyike: Szinay (Duval Henri), Sárdy (Corbullen), Giréth (Champeaux), Nyilassi (Bourgaueuf), Károlyiné Emília (Bonivárdné), Aitner Ilka (Diana), Bérczy E. (Gabrielle) szerepeik helyes felfogásával s természetes játékkal a közönség tetszését és tapsait vívták ki.

Csütörtökön „Rip Van Winkle“ regényes operette-t játszották díszes kiállítással. Kiss (Rip Van Winkle) routinnal játszott s nehéz szerepét helyesen oldotta meg; méltó versenytársa volt Serfőzi Etel (Lisbet) kitűnő játékaival, fülbemászó énekével; Szigeti Lujza (Katrina) hévvel és jól játszott; Nyilassi (Derrick) a nála már szokott ügyesség- és routinnal adta szerepét; Giréth (Van der Bilt) a fiatal orvost helyesen személyesítette; Bérczy E. (Charlotte) a csapos leány szerepét jól töltötte be; Kremer (Nick) kocsmáros szerepében egészen megállta helyét. Meg kell még emlékeznünk a kis Dances Ilkáról (Alice), a ki kis szerepét oly bátran s oly jól betöltötte.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Királyi adomány. Ö felsége apostoli királyunk a szent-erzsébethegyi kápolnának építésére legmagasabb magán pénztárából 150 forintot volt kegyes adományozni.

Személyi hír. Hornig Károly báró, veszprémi megyés püspök f. hó 4-én egész csendben ment Sümeghre megnézni. A közönség a magas vendég érkezését megtudván, sietett a főpásztor üdvözlésére. A városi előjáróság, szolgabíróság, járásbíróság, reál- és elemi iskolai tantestületek tisztelegtek, kiket ömeltósága lekötölező szíveséggel fogadott. 5-én délután székhelyére utazott a magas verdég. A városnak azon reménye van, hogy ömeltósága június hóban hosszabb időre fog Sümeghre menni.

Az országos vörös kereszt egyesület zalaegerszegi fiókja által f. hó 6-án rendezett közvacsora összes bevételei 114 frtra rúgnak. — Ezen szám eléggé hangosan ismételi azon régi panaszunkat, hogy ezen valóban nemes célú egyesület iránt mily nagy a részvétlenség, annál kellemesebb kötelességet teljesítünk, midőn ezen általános részvétlenségben azon egyes nemeslelkű adományozóknak, kik a közvacsora sikerének előmozdítására ételekkel és pénzzel adományokkal hozzá járultak, ezennel nyilvánosan köszönetünket fejezhetjük ki. Ételeket küldtek: Svastits Benóné, Skublics Jenóné, Kovács Kálmánné, Csillagh Lászlóné, Skublics Imréné, Csertán Károlyné, Szily Dezsóné. Felülfizettek: Skublics Gyula 5 frt, Bognár Geiza 2 frt, Hauschka Gyula 2 frt 60 kr.,

Skublics Imre 2 frt 60 kr., Skublics Jenő 1 frt 40 kr., Horváth főhadnagy 80 kr., Kéry Miklós 80 kr., báró Puthéan Géza 3 frt 80 kr., Rosenberg Henriette 2 frt, Stern Farkas 2 frt, Pihál Ferenc 3 frt 80 kr., Bogyay Máté 1 frt 40 kr., Gaal Ödön 1 frt 80 kr., Kovács Kálmánné 2 frt 60 kr., Svastits Benó főispán, 3 frt, ifj. Svastits Benó 80 kr., Hertelendy József 1 frt 80 kr., Vajda Mihály 80 kr., Lányi Kálmánné 5 frt, N. N. 80 kr., N. N. 80 kr., Malatinszky 80 kr., Nasinszky 80 kr., N. N. 3 frt, N. N. 3 frt.

Lelkes tanúgybarátok. Deym Nándor gróf, lesence-tomaji földbirtokos Lesence-Tomaj községben 3800 frt költséggel óvadát építtetett, az óvónőnek 2 éven át havonként 30 frtot urodalmi pénztárából rendelt ki-azoláltatni, ezen kívül azon ígéretet tette, hogy ha az óvoda nevezett község által a nagyfotosságu célhoz képest fog igénybe vétetni, 2 év múlva az óvoda ingatlanát a községnek fogja örök időkre ajándékozni és az óvónő fizetésének biztosítására 4800 frt alapítványt teend. Ugyanő a l-istváni r. k. iskola új helyiségének felépítését, természetben nyújtott adományával előmozdította. Eszterházy Pál gróf l-istvádi birtokos is az ottani r. k. iskola felépítéséhez készpénzben és anyagban 700 értékű adományával hozzájárult, Hertelendy Ferenc l-tomaji lakos és birtokos hasonlóképen. Mindhárom lelkes tanúgybarátunk a vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter, elismerő köszönetét fejezte ki.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. k. miniszter dr. Wekerle László zalavármegyei kir. II-od tanfelügyelőt Mármaros megye I. tanfelügyelőjévé nevezte ki.

Köszönetnyilvánítás. A tél zord fagyja eloszalásával a zalaegerszegi „Kenyer-egylet“ felfüggesztette működését, miután szabályai értelmében főcélja oda irányul, hogy a szegény embert az év azon szakában, midőn a keresetmód mindenképen meg van nehezítve, a mi az élethez legszükségesebb — kenyérrel lássa el. Nem mondom, hogy egyletünk a lefolyt működési év alatt mindig, mindenütt és mindenkinek a mikor, a hol és a kinek erre szüksége volt, nyújtott volna segélyt, mert fájdalom a nyomor és a szegénység nálunk nagyon elterjedt; de annyit mégis minden önhittség nélkül merek állítani, hogy a magunk elé tűzött kötelezettségnek mindenkor törekedtünk megfelelni, a mi kitűnik abból is, hogy dacára csekély jövedelmünknek, a lefolyt működése szakában u. m. 1888, november elsőtől fogva 1889. április 12-ig hetenként harminckét szegény részvételű segélyben, és kiosztatott ezen idő alatt ezerkét száz negyvennyolc kenyér. Ezen szép sikert kiválólag annak köszönhetjük, hogy ifju egyletünk minden tagja vállvetve közreműködött célunk elérésére; a választmány tagjai odaadó buzgósággal vettek részt a kenyér kiosztás- és ellenőrzésben. — Midőn tehát kedves kötelességemnek ismerem mindnyájuknak kifejtett buzgóságukért és áldozatkészségükért köszönetemet kifejezni, kérem, hogy színtylo kitartás- és buzgósággal támogassanak jövőre is szép feladatunk teljesítésében. — Gráner Jakabné elnök.

Iskola látogatás. Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő mult hó 30-án Csab-Rendekről Sümeghre ment, hol az iparos tanoncok rajz- és írásbeli dolgozatait megvizsgálta és meghallgatta, minő előmenetelt tettek az előadott tantárgyakból. Bakóczy Károly iskolalátogatóval együtt a tapasztaltak felett teljes megelégedését fejezte ki.

Tavaszi mulatság. A zalaegerszegi polgári fiu, a vele kapcsolatos középkereskedelmi, valamint a polgári leányiskola növendékeinek jótékony célú tavaszi mulatsága június hó 1-én fog lenni a kazaházi kertben tekeversenyyel egybekötve.

Osztályvizsgálat. A zalaegerszegi polgári iskolával kapcsolatos középkereskedelmi iskola III. ik osztályu növendékeinek osztályvizsgálatára június hó 1-én tartatik a polgári fiu-iskola rajztermében.

A keszhely-b. szt.-györgyi helyi vasut első közgyűlést f. hó 9-én tartotta meg székhelyén, Keszhelyen. A részvényesek nagy számmal vettek részt, a gyűlésen ott volt Tolnay Lajos orsz. képviselő is, e vasut építés szellemi vezére. Pap Sándor megnyitván a közgyűlést, az igazgatóság jelentése olvastatott fel, mely egyrészt a pályakiépítés befejezéséről, és másrészt a kiépült és közforgalomnak átadott vasut üzemeről szólt. Az egész vasut kiépítése 211,889 frt 30 krba került. A 10 kilom. hoszu vasut forgalma és bevétele 1888. szept. 27 től, a megnyitás napjától 1888. dec. 31-ig: személy forgalom 7291, áruforgalom 4400 tonna; bevétel összesen 8594 frt 37 kr. Az igazgatóság bejelenté a közgyűlésnek, hogy az 1888. évi dec. 31-ig esedékes 5 1/2% kamatokat, az 1888. év végéig kibocsátott elsőbbségi részvényeknek kifizette és pedig 974 frt 69 krnyi összegben, javasolja, hogy a 2660 frt 10 kr. tiszta nyeresémből a kibocsátott 1120 drb. törzsrészvény 1889. évi jul. 1-én esedékes részvényének az fizetvére esedékes 5 1/2% kamatnak kifizetésére 1540 frt fordítsassék; — a fennmaradó frt 10 krból 168 frt 2 kr. a tartalék alapra fordítassék — az ezután maradó 952 frt 8 kr. az 1889. évi részvényesek részére. Közgyűlés az igazgatóság előterjesztéseit, javaslatait egyhangúlag helyeselte és határozottá emelte. A felügyelő bizottság jelentését az 1888. évi zárszámadások és vagyon mérleg megvizsgálásáról szintén tudomásul vette a közgyűlés és az igazgatóságnak a fölmentvényt megadta. Az igazgatósági jegyzőnek 200 frt évi tiszteletdíjat állapított meg. Hencz Antal kilépett igazgató helyett Riedl Ödön választatott meg. Végül a közgyűlésen Pap Sándor igazg. elnöknek jknyvi köszönet szavaztatott.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Molnár Vilmos kir. állami végrehajtót a zalavármegyei kir. adófelügyelő mellé kataszteri irattárt kezelő II-od osztályu irodatisztévé nevezte ki.

A keszhelyi önk. tüzoltó egyesület köréből. Ezen egyesület f. hó 5-én tartott választmányi ülésén Deiningner Imre elnök örömmel jelenté, hogy a trieszti biztosító-társaság 15 frtot küldött az egyesületnek adományként;

